

**Bankanın kullandırdığı nakit kredinin geri ödenmesinden sonra
ipoteğin fekkine ilişkin olarak düzenlenen ve noterde tasdiğe konu
edilen kağıtların damga vergisi ve harca tabi olup olmadığı**

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-155[(1)S.T. I/A-5 -2015]-14330
Tarih	09.08.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-155[(1)S.T. I/A-5 -2016]-14330

09/08/2016

Konu : Bankanın kullandırdığı nakit kredinin

geri ödenmesinden sonra ipotegin fekkine

ilişkin olarak düzenlenen ve noterde

tasdiğe konu edilen kağıtların damga vergisi

ve harca tabi olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, şubeniz müşterisi olan şirket lehine kullandırılan nakit kredinin teminatı olarak anılan şirketin grup firmalarından birinin mülkiyetinde olan Almanya-Berlin'deki taşınmaz üzerine bankanız lehine ipotek tesis edildiği belirtilerek, söz konusu kredi

ilişkinizin sona ermesi nedeniyle ipoteğin fekkine (kaldırılmasına) ilişkin olarak düzenlenen ve noterde tasdike konu edilen kağıtların damga vergisi ve harca tabi olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmuştur.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılıp buna göre tabloda yazılı değerinin bulunacağı ve kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı; 10 uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide, kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kağıtlarda yazılı belli para, maktu vergide kağıtların mahiyetlerinin esas olduğu, belli para teriminin, kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade edeceği hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinin 1 inci fıkrasında, Noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanların noter harçlarına tabi olduğu, 41 inci maddesinde, noter harçlarının (2) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nev'i ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınacağı, Kanunun 42 nci maddesinde ise, değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifede yazılı değer veya ağırlığın esas olduğu, menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kâğıtlarda değer gösterilmesinin mecburi olduğu, rehin bordroları ile kamu idarelerine verilmek üzere ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uyulacağına ilişkin olarak düzenlenen taahhütnameler hakkında bu hükmün uygulanmayacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan Kanunun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında; "Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Bu kooperatifler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler dahil) bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin işlemler (yargı kararları hariç) bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır." hükmü yer almaktadır.

Mezkur Kanun hükümlerinin incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılan kredinin kredi kuruluşuna geri dönüşüne kadar geçecek süreçte bu kanun hükümlerine göre doğacak damga vergisi ve harçların aranılmaması öngörülmektedir.

Buna göre, şubeniz müşterisine kullandırılan nakit kredinin teminatı olarak bankanız lehine üzerine ipotek tesis edilen taşınmaz ile ilgili olarak, söz konusu kredinin geri ödenmesinden sonra ipoteğin fekkine (kaldırılmasına) ilişkin olarak düzenlenecek kağıdın 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından, bu kağıtla ilgili noter işlemlerinin anılan Kanuna bağlı (2) sayılı tarife uyarınca harca tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tabloda yazılı vergiye tabi kağıtlar arasında yer almayan özelge talebiniz eki ipoteğin fekki (kaldırılması) ile ilgili olarak düzenlenecek kağıttan damga vergisi aranılmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026